

5 *Γαργιζάνο*
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. *Μακ. VII 25/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 15-2-70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Λειβαδίτσα...
(παλαιότερον ὄνομα: ...~~α~~.....), Ἐπαρχίας Γκιαννιτσεῶν,
Νομοῦ Πέλλης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Βλαδίμη-
ρος Σαμανίδου... ἐπάγγελμα Διδάσκων.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Λειβαδίτσα Κορυθαίικον.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 6.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Εὐδοκίμου Εὐδοκίμουδου.....
.....
ἡλικία... 64.... γραμματικαὶ γνώσεις Εὐφορομοῦ.....
..... τόπος καταγωγῆς Νικαυρίδου
Τουρκίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Αἰ. ὁμαλὴ καὶ τὸ εὐφοροῖ.....
.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα;
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
... Εἰς πλὴν καὶ ὅπλα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... Ὁ πατὴρ ἐμνοῦσε καὶ ἐδίδοε εἰς τὰ τέκνα αὐτοῦ
καὶ μερὶ δόνατον.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας

δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; Ναί

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;... Εἰς ἀρχαίαις ἐργασίαις (τσάπιδες, ... βοσκήσεις, θέρια κλπ.)

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μ.Ε. ζωϊκὴν κόπρον

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Π.Ο. 1938

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Α.Π.Θ. 1924

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... Τ.Ο. ἀρ. 1924

Εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀρ. 1924 καὶ 1925 ... Τ.Ο. κατεσκευάσε

ὁ σιδηροσχεῖς

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

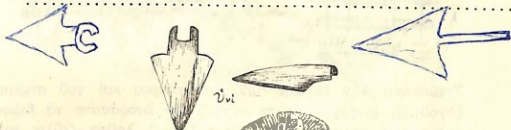

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... Α.Π.Θ. 1956

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... Α.Π.Θ. 1958

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

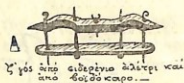
π.χ. δ.λ., σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Συνήθως βόες καὶ ἄρῳα*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Δύο*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός*

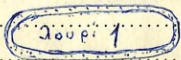
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Μεσοζεύλι*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Απὸ το 1924*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Χαμουτί, αμαρῶν., δύο ἀλυσίδες, πεταλάκι (ξύλινο)
 τοῦ ὀφιοῦ καὶ φέρει εἰς τὸ μέσον τοῦ ἑνὸς κρῖ καὶ ἀπὸ τοῦ
 ὀφιοῦ ἐξαρτᾶται τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

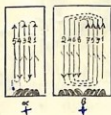
α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλογου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) εἰς τὸν ὅτι δύο ζῶα περνᾶμεν καμῶν (λαγαργῶ).
 εἰς τὸ ὅτι δύο ζῶα περνᾶμεν καμῶν (λαγαργῶ). εἰς τὸ ὅτι δύο ζῶα περνᾶμεν καμῶν (λαγαργῶ).
 (ξύλινο). Τὸ ἐν λόγῳ πεταλάκι φέρει εἰς τὸν ἑνὸς κρῖ καὶ ἀπὸ τοῦ ὀφιοῦ
 ἐξαρτᾶται τὸ ἄροτρον.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
 ὁ ὀφίον καμῶν καὶ φέρει εἰς τὸ ξύλινο ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· μετὰ τοῦ ὀφιοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 τὰ ὀφία καμῶν καὶ φέρει εἰς τὸ ξύλινο ἄροτρον.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);
- Τὸ ὄργωμα ἐγίνεται διὰ μέν τὰ ὀνόματα ἐδάφους με ἀνοιγομένας αὐλακας (κόντρα) διὰ δὲ τὰ ὄνομα περιμερειαιών.....
- ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);
-

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.);
- Ἐγίνεται με λωρίδας, αἰσθητοὶ ἐχωρίζονται με αὐλακίας.....
-

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν;

.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηταὶ ἄροτρον; ...
-

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἄροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. με τὸ ὑνί. πλαγίως.....
-

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορὰς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Ἐξ ἰσοκ. το. δύο ὀργώματα, αὐτὸν Ἀ. ὁλοκαυτὸν καὶ Ἀ. καὶ ἑρῶν. Τ. αὐτὸ ὀργώματα αὐτῶν. λέγονται καλλουργία, διβόλισμα.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Τ. αὐτὸ ὀργώματα καὶ ἑρῶν. ἑρῶν.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Μ. ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν. ἑρῶν.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

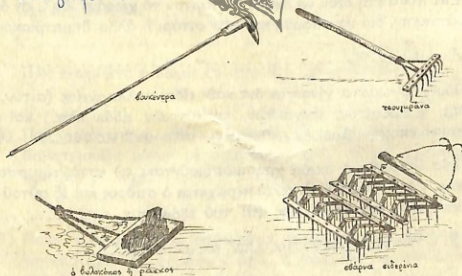
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μετὰ τὴν ἐλλειψοειδῆ.

εἰδηρᾶν ράβδον.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); εὐα' ρ. κ. β. γ. δ. ε.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἡ αὐτὴ ἡ μερὴν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ...
ῥηγνύται μετὰ τὴν τσαπί καὶ ἐν ἐκείνῃ αἰσθηθῆσθαι μετὰ τὴν
εὐσχυράνα.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσαπί κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

Tasleef dar, kono q. dar: 81 km

- ...ὅλα τὰ μεγάλα γένη τῆς οὐρανογενεῖας...

- το ἄρτος ἐποίησεν κρέμα κίαν· ὑποὶ ἐν οὐρανῷ (ἐν οὐρανῷ φασολίαν) γέμισ' ἀέρι·

- 8) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούντο (ή εκκαλλιεργούνται) διά τροφάς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... Τῆς.δὲ. δεικνύει...

- 20.000.....

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 11 —

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μ.Ε. ὀδοντωτὸ δρεπάνι. καὶ μ.έ. κόψα

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ.Ε. κόψα...

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

Ἰ. ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἰ. ξύλινη

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ὁ δει.δητ.αυ.α.χ.α.ς.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μ.δ.κον.εἰς.π.α. μ.ν.ἀντιστοιχ.μένοι.ἐχ.ῖ.νετο. ὁ.θερι.ε.μοῦ. δι.ἀ.κρι.ζ.μ.ε.υ.ς.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ὁ.π.αν.ἐ.χ.ε.μ.ἄ.β.ε.το. ἀ.π.α.λ.ἄ.κ.α.ρ.ο. ἐ.θε.ρι.ζ.ε.το. π.ο.λ.ὺ χαμ.η.λ.ἄ.*

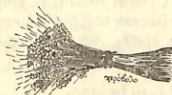
2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Μ.π.α.κ.α.ν.κ.ι.α.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *..Ὁ.ἰ.ἰ.δ.ι.α.ι. ο.ἰ.θε.ρι.ε.ι.α.ἰ. ἀ.π.ο.θ.ε.τ.ε.υ.ν. ἔ.π.ι.τ.οῦ. ἐ.δ.ἄ.φ.ου.ς. π.α. δ.ρ.ἄ.γ.μα.τ.α.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Π.ο.λ.λ.ῶ.μ.α.δ.ἰ. μ.α.ἰ.αἰ.μ.ε.μ.α.λ.αἰ. π.ῶ.ν.ε.τ.α.κ.ῶ.ν.ε.υ.θ.ῖ.ε.υ.ο.ν.τ.α.ι. ὡ.θ.ρ.ῖ.ς. τ.ῶ.ν. αὐ.τ.ῆ.ν. μ.ε.τ.ε.υ.θ.υ.ν.τ.α.ν. ἢ.π.α.ἰ.μ.ε.μ.α.λ.αἰ. ἢ.μ.ἄ.λ.λ.α.ν. οἰ.ε.ἰ.δ.ῶ.ν. εἶ.ν.αι.μ.ικ.ρ.ἄ.μ.ἢ.μ.ε.σ.τ.α.ς.ε. δι.α.σ.τ.α.υ.ρ.ῶ.ν.τ.α.ι.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. . . ἀγκυκαλιές

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; . . Γυναικες καὶ . . .

ἄνδρες

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐφερον. τὴν πλακαμαρτάν. (ἔλαι. εἶδος. σαλινῆς. πλακί.
 μ. κ. ε. ἔλαι. τῆς ὁδοῦ αἰ. εἰς χωρὶς αἰ. αἰ. ἡ. δάκτυλα . .
 τῆς πλακαμαρτᾶς

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Συνήθως ἀρχίζει ὁ θερισμός πλὴν Δευτέραν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἰ. Τραγουδοῦσα.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. Ἐν τῇ δυνάμει τοῦ ἑλληνικοῦ τοῦ ἐθνικοῦ

ποταμοῦ. πρὸς ἐξέλιξιν ἑνα μῆλος τῆς αἰμοχενείας αἰφύ. προσηχυνμένως. ἀπὸ τοῦ δ. δ. ὁρῶν. αὐτὰ καὶ νοικαυέρην.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

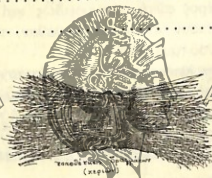
Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο... ὁψέως γὰρ τὸν θερισμὸν.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸν ἐλάττωσεν ὁ δένει μὲν τὸ φθόρον γινώσκων ὁ ἀνδρὶς Δισέ-
χων τὰ τὰ φέρον ἀγροῦ γινώσκων.....

.....
.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια ἐτοποθετοῦντο ἀνὰ 12 εἰς τὸ κέντρον τοῦ
χωροῦ ἐταροφειδῶς.....

.....
.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ τοῦ 1924.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

...Τὸν ἀπελευθερώσαν...

2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

· Η ἐξουχὴ τῶν γεωγῶν· γίνεται διὰ τοῦ τοῦ αὐτοῦ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σάνον, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐλευνηθ' ἔπειτα ἡ Διοστραφὴ πᾶν. ἴδων. ἡ ἐπιφύλαξι...

Ἰσχυρὸν ἐστὶν τὸν ἀχρὸν, ῥίχνο μετὰ λίθου ῥα. καὶ ἐν βουχεῖρα
τὸν βλόρο. Μὲτὰ ταῦτα ἐπαρχίδεκα. Ἄντερον ἀπὸ.

Ἐὰν περίπου γῆραι θεοὶ ἔσται τοῖς θύουσιν ἔργον ἐκείνου
μεγαλύνουσιν αὐτοὺς ἀνθρώποι.

2) Πότε θεωρείται ο σανάς και με ποιόν εργαλείον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *! Όταν έβγαζε από το σανάκι τον άνθρακα και έδεχόταν τον γένοτοσο.*

(Παραθέσате και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . . δι.μη.α.κ.ι, τραυρημα.υ.α.υ.ι. (εἶδος.δ.υ.λ.ι. .
 ν.υ.ς.τραυρημα.υ.α.υ.ι.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

ο.θ.ι.αν.ἐπ.ι.η.δ.ί.α.δ.ε. .δ.ἄ.λ.ω.ν.ι.σ.μ.ο.ς. .ε.κ.ε.ν.τ.ρ.ώ.ν.ο.ν.τ.α. .π.α.
 .δ.ε.μ.α.τ.ι.α. .εἰς.τὴν.αὐ.λ.η.ν. .π.α.τ.ῆ.ς. .ἄ.λ.ω.ν.ι.σ.μ.ο.ς.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

ο.θ.ι.α.ρ.ο.ς. .δ.ι.α.φ.ο.ρ.ᾶ. .τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.ῆ.ς. .τ.ο.υ. .α.ἰ. .δ.ε.μ.α.τ.ι.α. .κ.ε.χ.ε.ι.τ.αι. .δ.ε.μ.α.
 .ν.ο.σ.τ.ᾶ.ς. .ἢ .τ.ο.π.ο.θ.ε.τ.ῆ.ς. .τ.ο.υ. .δ.ε.μ.α.τ.ι.ῶ.ν. .χ.ῆ.ν.ε.ι.τ.αι. .ἐ.ν. .αὐ.λ.ῆ.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι;

ο.θ.ι.ῶ.ρ.χ.ε.ν. .ἀ.ν.έ.κ.α.θ.ε.ν. .εἰς.τὸν.τό.πον. .σ.ας. .ἄ.λ.ω.ν.ι. .δ.ι.ὰ.τὸν.ἄ.λ.ω.ν.ι.σ.μ.ο.ν.
 .τ.ῶ.ν. .δ.η.μ.η.τ.ρ.ι.α.κ.ῶ.ν. .μ.ή.π.ω.ς. .ἐ.γ.ί.ν.ε.τ.ο. .π.α.λ.α.ι.ό.τ.ε.ρ.ον. .ὁ. .χ.ω.ρ.ι.σ.μ.ο.ς.
 .τ.οῦ. .κ.α.ρ.π.οῦ. .(τ.οῦ. .γ.ε.ν.ν.ή.μ.α.τ.ος) .ἀ.π.ὸ. .τ.ὰ. .ἄ.χ.υ.ρ.α. .εἰς. .ἄ.λ.λ.ον.
 .χ.ώ.ρ.ον. .δ.η.λ. .ὄ.χι. .εἰς. .τὸ. .ἄ.λ.ω.ν.ι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

τ.ῶ. .οἰ.κ.ί.α.ς. .ἢ .ἐ.ξ.ῶ.θεν. .τοῦ. .χ.ω.ρ.ί.ου.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Μετὰ ἀπόλοι-

γὰς ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θερισμοῦ ἐφ' ὅσον φωνὴ καὶ φθορὰ τοῦ ἀνθοῦ
κοῦ ἄνθος.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματᾶλ-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὸ ἀλώνι ἦτο χωματῖνον... ἦτο πετράλωνο... ἦτο χωματῖνον...

καὶ ἐν ἀνὰ τὴν ἀνάγκην... ἀπὸ τοῦ θερισμοῦ... ἀπὸ τοῦ ἀνθοῦ...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματᾶλλωνο : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).....

Καθαρίζομαι ἀπὸ τοῦ ἀνθοῦ καὶ ἐπ' ἀλείψις τοῦ δαπέδου διὰ...

μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀνύρων.....

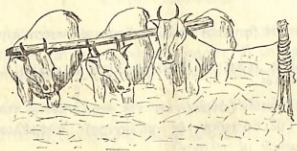
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ ἐκτελεσθῆναι θάλασσαν...

καὶ ἀπὸ τῆς ἀναρξέως τῆς δευτέρας.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

.....

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρος, δουκάτη, βουκάτη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτάν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

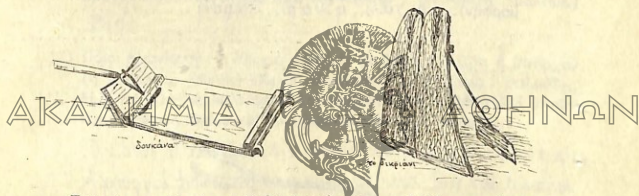
Τὸ ἀλυσινάρι ἐρίνετο διδ' ὅσον βοῶν καὶ πῦρ ἰσχυρὸν...
Ὁ ἀλυσινάρις ὠδὸν ἔχουσε καὶ διδοὺς ἐνδ' αὐτοῦ καὶ ἐλάττει

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα)... *Ο*.....

.....?
.....
.....
.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὁσπρία (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ἐχρησιμοποίησα τὴν δουκάναν... Ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐλασμένην... αὐτὴν... δύο σανίδας, ἀπὸ τοῦ ἡλίου... ἐπὶ τῶν... ἀπὸ κομμάτιος ἐκδραχμῶν καὶ κοσμετικῶν... ἰδίων...

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Συνήθως ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός. κονὰ πρὸς ἀφωρινὰς ὥρας
καὶ αὐτοὶ δὲ λὺς διακόπτεται

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .. Διχάλι, φινυέρη, δικράνι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

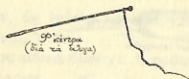

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα)

Ἦτο ἐν χρήσει καὶ βουκέντριον αὐτὸ. ἦτο μίση δούλικα ράβδος...
καὶ ἐπὶ τὸ ἐν ἀκρῶν τῶν. ἔμελλεν. κατὰ τὸ πρῶτον αὐτὸ. ἦτο. ἦ μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἄλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *Ἦ. κ. α'. θ. ε. σὶ πλάσι με. θ. ε. χ. ν. α. ἐλέγετο. εἰρησὶ οἱ. Ἦ. λ. ν. ν. ἰ. β. ε. το. μὲν. εἰρησὶ οἱ. ν. μερ. κα' ὡ.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνησθῶν διὰ νὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Βιός.

- 17) Ποιοὶ ἄλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἄλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοπᾶνθες, καλούμενοι ἄλωνιστοὶ καὶ ἀγωγάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἄλωνισμόν

Ὁ ἴδιος. ὁ γεωργός... εἰς περιστάσεων. καθ' ἡν ἐβλεπετο ὁ γεωργός. ἡ δὲ ἀλωνα εἰς ἐχέμεν. διὰ τὴν ἀλωνα. οἱ σίτων.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἄλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπᾶνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐχρημα. μοποιετο. ὁ κόπανος.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ἦ. ν. κ. θ. ν. κ. α. ε. μ. ε. ν. οἱ. ε. το. ἀπὸ ξύλου. τὸ ὑψηλὸς. π. ν. οἱ. Ἦ. το. θ. ε. ρ. ἡ. ν. ο. ἡ. ο. ἔμ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).. Τὸ κοπάνισμα αὐτῶν εἰς αὐλὴν....

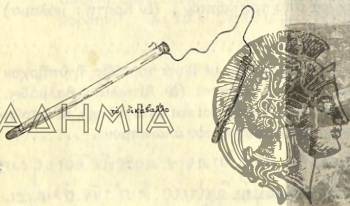
ἔχινετο.. εἰς ἄλώνι.. ἔχινετο δι' ὅλα τοῖς δημητριακοῖς....

κοπανοὶ κεραμευτοί

ξύλο κεραμευτὸ διὰ τὸ κοπάνισμα
μετὰ ἑνὸς ὁμοειδοῦς δημητριακοῦ...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Ἰδοὺ νῦν ἐλθὲν ἀνέβην ἐν, ἑκατὸν/τόντο πέντε
· οὐκ ἔστιν αὐτῶν ἀμείνων.

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήση αλυσιατικής μηχανής εις τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). Γ.Ε. 952. καὶ τὴν ἐπιστολὴν 843, 844, 6. καὶ τὴν Γ.Ε. 952 καὶ τὴν ἐπιστολὴν 843, 844, 6. καὶ τὴν Γ.Ε. 952 καὶ τὴν ἐπιστολὴν 843, 844, 6.

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. *Με περεκέτι.. Τὸ μερεκέτι σωρεῖται μετὰ τὸν ἑσθρῶν. καὶ τὰ λιννιῶματι*.....

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

1. Διευκρινίζω την έννοια του "Εκεί". Επειδή η λέξη "Εκεί" μπορεί να αναφέρεται σε διαφορετικές τοποθεσίες, θα πρέπει να διευκρινιστεί η συγκεκριμένη τοποθεσία.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινᾶκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Τὸ ἀνέμιασται· φιλῆνται· μέντω· χαμθαδοκι· (αἰρητοκι)· Σινώ.
πέλος· δέ· μέντω· φωνόρι·

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

2. Ανεγίφει δ' ὅνδρας. Πόδες γὰρ οὐκ ἐστὶν καὶ ἡ μενομένη.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λήχισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἷς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δευτέρον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χανδρά περὶ αὐτὸν αἰσχροῦν· λέγονται· κότεσσιν· ἄλλοι
λέγουσι ἰδιαιτέρως·

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

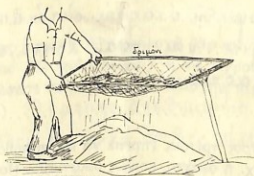
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ παραμει-
 νούσων χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν γίνεται διὰ
 τὸν κόσκινον.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

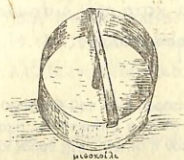
ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

9. δεκαεὶς γειτό· πρ. χέλος· ποῦ. οἱ λω. κ. ι. θ. γ. α. θ. ἡρχειν. εἰς
πρ. σῆτι. διδ. κ. ν. παρ. σα. κ. ν. π. ν. δεκάτω 511 γειτ. η. κ. α. π. ο. υ.
κριθῶ. κ. λ. π. ἔχ. χ. ε. ο. μ. θ. ν. α. ν. ν. τ. ε. ν. κ. ε. χ. ο. ρ. η. τ. ι. κ. θ. τ. η. τ. ο. 17. κ. ι. λ. ὦ.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῇσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) α). τ. ὄ. π. α. κ. ο. ρ. η. τ. ι. κ. θ. τ. η. τ. ο., β). τ. ὄ. ἀ. γ. ο. ρ. η. τ. ι. κ. θ. τ. η. τ. ο.,

γ). τ. ὄ. γ. υ. γ. ι. α. ὦ. κ. ο., δ). τ. ὄ. ἀ. λ. ω. ν. ι. α. ὦ. κ. ο. κ. λ. π.

.....
.....
.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) 9. κ. α. ρ. η. ο. σ. ἀν. ε. θ. η. κ. ε. ο. ε. ο. ἀν. θ. ε. π. ὦ. ἀ. π. ο. θ. ἡ. κ. η. σ.

· Ε. ο. ἡ. δ. ε. ν. ὦ. θ. ἡ. ρ. α. ρ. ε. ὁ. σ. π. ο. θ. ἡ. κ. η. ἀ. π. ε. θ. η. κ. ε. ὦ. ε. ο. ε. λ. α. δ. ἡ. ν. ο. ι. ο. ἀ. ν. ὦ. α. ὦ. κ. ο. κ. λ. π.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τ.δ. ἀχυρ. ἀσεδακεύ.εο. εὐ.κιν. .
ἀχυρ.α... ..

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο κατὰ τὴν διάρκειαν .
τοῦ θερισμοῦ καὶ τῶν καλύστερων στάχυς... ..

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Κατασκευάζονται πλέγματα ἐκ σταχυῶν, τὰ ὀπίσθεν ἀναρ-
τᾶται ὀπίσθεν τῆς θύρας... ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;... ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τὸ ἑσπέρas τῆς 23 Ἰουνίου ἀναβάν. φωτιᾶς εὐ.κιν. πλατεῖα τοῦ
χωριοῦ. Πόλλοι καὶ αἱ νέαι ἐπιποδοῦσαν. καὶ τὸ αὐτό τὴν φ.μικρὴν ἀρετ. φερ. εἰς
λέγοντας « τί καί ; » χ.δ. ἀπακηλόν. ἄλλοι « ἐπὶ ποῖον κί.δε.δ. »... ..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ξύλα. πανεθ. εἶδους.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) *Καπετανάκης ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα, τὸ ἄσπρον περιφέρειον πύλιν. Περσικὴν ἐνὶ πύλιν. τοῦ χερσίου. Τὸ ἄσπρον πύλιν. ἑλβετικὸν - ἡρὸν. γυμναστικὸν χρίστον - πλυντὸν πύλιν. ἐκκλησιαστικὸν. ἐλβετικὸν. γυμναστικὸν πύλιν. τοῦ Ἰούδα δυνάμει*
- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

PAID-ON - 1/11 - 1888

POSTAGE PAID BY ADDRESSEE

POSTAGE PAID BY ADDRESSEE

8534

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΤ' ΑΠΕΘΥΝΗΝ ΕΥΧΑΙΡΙΩΝ

ΕΙΣ

Το βιβλίο του - του γαλιαν

1888

ὁμοιωτές.

1. Κατὰ τὸ πλῆθος κατασκευάδετο τὸ ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα. Τοῦτο ἐμετεφέρθη ὑπὸ νέων καὶ νεανίδων πλὴν Μ. Παρσαμειουτὴν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ χωρίου, ἐνῶ συγχρόνως ἀπὸ τῆς πόλεως τῶν οἰκῶν ἐσωφερόντο ξύλα.

Κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ὁμοιώματος τοῦ Ἰούδα ἐλέχοντο καὶ ἐς τῆς:

Ὁ Ἐβραῖος ὁ μακαρὶς
ἢ κεφάλι· νὰ εὐαί
οὐλα του οὐλα του
πειτῶ πῇ σομιοῦλα του.

Τὰ εὐωφερούμενα ξύλα ἐσχυμετρώοντο εἰς τὴν σὺλὴν τῆς ἐκκλησίας.
Τὰ ἐσχυμερώματα τοῦ Μ. Σαββάτου τοῦ ὁμοιώματος τοῦ Ἰούδα ἐποποθεῖτο εἰς τὴν ἐτοιμίαν ἀπὸ ξύλα φωτιά, χιὰ νὰ καὶ.

2. Τὸ ἐσπείρας τῆς 23ης Ἰουλίου εὐωφούντο ὑπὸ νέων καὶ νεανίδων εἰς τὴν πλῆθειαν τοῦ χωρίου ξύλα. Τὸ ἐσπείραντο εἰς ξυαίχονιο, χιὰ νὰ ἀρχίσῃ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**
τρεῖς φορές. ἐνῶ συγχρόνως ἐλέχθη ἀπὸ μετὰ τὸν ἡ φράσεις «τί καὶ»; χιὰ
νὰ ἀπαντήσουν ἄλλοι καὶ παρηνυχίδες.

Μετὰ ταῦτα μὴ πρωτότοκος νέα ἐκφρατοῦσε ἕνα χουμβαδάκι μένεθ, μέθα ἐπὶ ὁσόν ὑπῆρχαν ἕνα ἄχουρῆκι καὶ δύο κλειδί, ἐκεπαμένα μὲνα μανδύλι. (τὸ χουμβαδάκι ἐπαρίστανε τὸν κλῆδον).

Τὸ ἀνωτέρω χουμβαδάκι ἐμετεφέρθη ἀνάμεσα ἐπὶ πλῆθος, χιὰ νὰ ῥίξῃ μέθα εἰς αὐτὸ μὴθε νέος καὶ νέα ἕνα ἀντικείμενο. Τὸ ἀπόχρεμα τῆς 24ης Ἰουλίου ὅλοι οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ἐπαδεύοντο ἐπὶ ὠραιότερο εἶσιον τοῦ χωρίου. Ἐκείνητο εἰς ἐχθρὰ μύχον, ἐνῶ εἰς τὸ μέντρον εὐρίσκετο ἡ πρωτότοκος μὲ τὸ χουμβαδάκι. Στὴ συνέχεια ἡ πρωτότοκος νέα ἐλέχετο καὶ ἐς τῆς:

Ἀνοίχου μετὰ τὸν κλῆδονα
καὶ τὸ Γιαννιοῦ τὴ χιὰ
καὶ ὁσόν εἶναι ῥιδικὸ
νὰ ῥαπαὶ νὰ πόρη.

καί ευχαρίστως ἔβγαδε μέγα ἀπὸ τὸν Κλήδονα (χυμὸν ἀδίκι) καὶ δούκει διὰ καὶ τὸν χυμὸν.

Μετὰ ταῦτα ἔβγαδε αἰὸς ἀπὸ χυμὸν ἀδίκι πάντα τὰ ἴδια καὶ ἀντικείμενα ἐκὸς ἐκείνου χωρίστῃ. Ταῦτα ἐλάβανον οἱ δωμαῖοι λέγοντας παραλλήλως καὶ αὐτὸ ἓνα τεσσάρων, ὅπως π.χ.

α) Ὁ ἔρωτος ἐργαὸς γαίης
ὅποιος τὸν ἀποκτείνει
τὸν ἀποκτενε καὶ μὴ χρεῖα
καὶ κύνεγε νὰ φοβήσῃ.

β) χίλιες χιλιάδες ὄρχονες
νὰ παίδουνε μπροστὰ μου
ἀν' δὲν εἶ δὴ πούλαί μου
δὲν χαίρεται ἡ καρδιά μου.

γ) Ἀνόμερα ἐπὶ γῆρ' ἰδὼν σου
ἓνα τ' ἐπὶ θά κείνω
καὶ ντεροβίωται νὰ χινῶ
ν' ὄρθω νὰ περὶ κανέσω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Μετά ταῦτα ἔβγαδε αἰὸς ἀπὸ χυμὸν ἀδίκι πάντα τὰ ἴδια καὶ ἀντικείμενα ἐκὸς ἐκείνου χωρίστῃ. Ταῦτα ἐλάβανον οἱ δωμαῖοι λέγοντας παραλλήλως καὶ αὐτὸ ἓνα τεσσάρων, ὅπως π.χ.

- α) Τόπος συλλογῆς: Λεῖβα δίεσα (χωρίον Περικ. Γιαννινοῦν ἢ Πέλλης).
Ὁ τοματεπώνηγον καὶ πληροφορητοῦ γεωργοῦ: Εὐθύγιος Εὐθυμίδης.
Ἡλικία πληροφορητοῦ: 64 ἐτῶν.
Γραμματικάί γνῶσεις: Ε'. Δημοτικοῦ.
Τόπος γεννήσεως: Νικομήδεια Μ. Ἀσίας.
Ἔτος ἐχμαιοταστάσεως θάου ἔζητε ἡ συγλήρησις καὶ ἐρωτηματολόγιον: 1923.

β) Γ. Βλαδίμηρος Σαμανίδης, διδάσκαλος. Ἡ συλλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ τοῦ 10 Ἰανουαρίου - 10 φεβρουαρίου 1920.